

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1965

Vyhlásené: 23.09.1965 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1966 do: 31.12.1966

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

90

VLÁDNA VYHLÁŠKA

z 25. augusta 1965

o plánovitom riadení národného hospodárstva

V súčasnej etape rozvoja našej spoločnosti je nevyhnutnou podmienkou neustáleho rastu národného hospodárstva uplatniť takú sústavu socialistického plánovitého riadenia, ktorá vychádza z organickej spätosti celospoločenského plánovania s pôsobením socialistických tovarovo-peňažných vzťahov. Tak sa vytvoria podmienky, aby sa v praktickom hospodárskom živote neustále obnovoval súlad medzi celospoločenským záujmom, podnikovými a individuálnymi záujmami, aby sa rozšírila právomoc a zodpovednosť podnikov a rozvíjala iniciatíva pracujúcich. Uplatnenie tejto sústavy súčasne predpokladá aktívnu účasť pracujúcich a spoločenských organizácií v riadiacom procese a účinnú politicko-výchovnú prácu všetkých orgánov a organizácií. Sústava využíva objektívne pôsobenie ekonomických procesov, vplyv svetového a domáceho trhu a tak vytvára ekonomický tlak i hmotnú zainteresovanosť na plnom uplatňovaní výsledkov vedy a techniky a podporuje progresívne tendencie v našej ekonomike. Sústava smeruje k vytvoreniu jednotných ekonomických podmienok, práv a povinností podnikov, aby sa zvýhodnili dobre hospodáriace podniky, ktoré najlepšie uspokojujú potreby spoločnosti. Táto sústava sa uplatní postupne, pritom formy a metódy riadenia budú sa rozvíjať v súlade s konkrétnymi ekonomickými podmienkami i dlhodobými cieľmi rozvoja sústavy a ich účinnosť bude sa preverovať dosahovanými hospodárskymi výsledkami. Pre postupné uplatnenie zásad plánovitého riadenia národného hospodárstva schválených uznesením Ústredného výboru Komunistickej strany Československa 29. januára 1965 vláda ČSSR podľa § 391 a § 395 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb., podľa § 28 zákona č. 23/1963 Zb. o ľudovej kontrole a o národohospodárskej evidencii, podľa § 17 a 20 zákona č. 8/1959 Zb., ktorým sa ustanovujú základné pravidlá o štátnom rozpočte a o hospodárení s rozpočtovými prostriedkami, a podľa § 11 zákona č. 83/1958 Zb. o úprave finančného plánovania a finančného hospodárenia národných podnikov a ostatných hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora ustanovuje:

Úvodné ustanovenia

§ 1

Táto vyhláška vymedzuje poňatie a funkciu plánu, jeho nástrojov i ekonomických nástrojov riadenia, ustanovuje zásady ich uplatňovania a určuje právomoc i zodpovednosť jednotlivých orgánov hospodárskeho riadenia a organizácií pri plánovitom riadení národného hospodárstva, ako aj zásady účasti pracujúcich.

§ 2

(1) Plánovitý rozvoj národného hospodárstva sa zabezpečuje sústavou národohospodárskych plánov, ktorá je konkretizáciou hospodárskej politiky a základom pre riadenie národného hospodárstva štátom. Národohospodárske plány vyjadrujú ciele, ktoré si spoločnosť pre dané obdobie ustanovila, a cesty i prostriedky na ich uskutočnenie.

(2) Hlavnými nástrojmi na zabezpečovanie plánovitého rozvoja sú jednak záväzné úlohy, záväzné limity a orientačné ukazovatele plánu, jednak ekonomické nástroje. Tieto hlavné nástroje pôsobia na utváranie optimálnych proporcií a maximálnu efektívnosť v procese vypracovania plánu i v období jeho realizácie.

(3) Úlohou ekonomických nástrojov je najmä vytvárať priaznivé podmienky pre súlad podnikových a celospoločenských záujmov a pre dlhodobý záujem podnikov na optimálnom rozvoji a vytvárať účinný ekonomický tlak na racionálne rozhodovanie podnikov, iných organizácií a výrobných hospodárskych jednotiek.

(4) Orgány hospodárskeho riadenia sú povinné uplatňovať nástroje plánovitého riadenia tak, aby pôsobili vo vzájomnom súlade na uspokojovanie potrieb spoločnosti v množstve, skladbe, technickej a akostnej úrovni výrobkov a služieb a na zabezpečovanie maximálnej efektívnosti a hospodárnosti.

§ 3

(1) Ustanoveniami prvej, druhej a šiestej časti sa spravujú všetky orgány hospodárskeho riadenia a všetky socialistické organizácie, pokiaľ sa neustanovuje inak.

(2) Ustanovenia tretej časti platia pre štátne hospodárske organizácie s hmotnou zainteresovanosťou na hrubom dôchodku alebo zisku, ktoré určí vláda. Pre ostatné štátne hospodárske organizácie platia ustanovenia štvrtej časti. Piata časť platí pre hospodárenie národných výborov.

(3) Postavenie družstevných organizácií v národnom hospodárstve, ich základné zameranie, zásady riadenia a organizačnú výstavbu upravuje tretia časť Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. Vzťah družstevných organizácií k štátnemu rozpočtu je upravený zákonom o dôchodkovej dani družstiev a iných organizácií. Základné princípy zdokonalenej sústavy plánovitého riadenia v družstevných organizáciách ustanovia v súlade s právnymi predpismi a potrebami národného hospodárstva v rámci svojej právomoci príslušné orgány Ústrednej rady družstiev, Ústredného sväzu výrobných družstiev a Ústredného sväzu spotrebných družstiev.

§ 4

(1) Orgánmi hospodárskeho riadenia sa rozumejú ústredné orgány, slovenské národné orgány, odborové riaditeľstvá a národné výbory.

(2) Výrobnou hospodárskou jednotkou sa rozumie odborový podnik s pridruženými národnými podnikmi a účelovými organizáciami alebo trust podnikov pozostávajúci z odborového (generálneho) riaditeľstva a podriadených národných podnikov a účelových organizácií. Odborový podnik bez pridružených národných podnikov a účelových organizácií sa za výrobnú hospodársku jednotku považuje iba z hľadiska plánovacieho stupňa, rozpracovania úloh, limitov a ekonomických nástrojov a z hľadiska odvodov; vytvára iba podnikové fondy a fond odborovej výstavby.

(3) Odborovým riaditeľstvom sa podľa tejto vyhlášky rozumie riaditeľstvo výrobnnej hospodárskej jednotky.

(4) Podnikom v zmysle tretej a štvrtej časti tejto vyhlášky sa rozumie odborový podnik bez pridružených národných podnikov a účelových organizácií, hospodárska organizácia podriadená odborovému riaditeľstvu alebo národnému výboru, ako aj hospodárska organizácia priamo riadená ústredným orgánom. Ustanovenia o podnikoch sa obdobne vzťahujú na odborové riaditeľstvá, len pokiaľ ide o ich vlastnú hospodársku činnosť.

(5) Krajské národné výbory plnia vo vzťahu k hospodárstvu riadenému národnými výbormi súčasne obdobné úlohy ako ústredné orgány hospodárskeho riadenia (§ 10 ods. 4, 5 a 7, § 12 ods. 1, § 13 ods. 2, § 14, § 15 ods. 1, § 17 ods. 2, § 19 ods. 1, § 21, § 23 ods. 2, 5 a 7, § 29 ods. 1, § 31 ods. 1, § 34 ods. 1 písm. b), § 36 ods. 2, § 46 ods. 4 a 5, § 66).

Národné výbory voči podnikom nimi riadeným plnia obdobné funkcie ako odborové riaditeľstvá (§ 10 ods. 6 a 7, § 17 ods. 3, § 18 ods. 5, § 21, § 23 ods. 2, § 29 ods. 1, § 30 ods. 2, § 32 ods. 2, § 33, § 34 ods. 1 písm. b) a ods. 2, § 36 ods. 1, § 43, § 54 ods. 2, § 61 ods. 2, § 66 bod 2, § 73 ods. 2, § 79 ods. 3, § 81 ods. 2, § 84, § 85).

(6) Slovenská národná rada plní voči organizáciám ňou priamo riadeným obdobné úlohy ako ústredný orgán.

PRVÁ ČASŤ

SÚSTAVA NÁRODOHOSPODÁRSKÝCH PLÁNOV

§ 5

(1) Sústavu národohospodárskych plánov tvorí štátny plán rozvoja národného hospodárstva, ktorý je základom tejto sústavy, štátny rozpočet opierajúci sa o finančné plány podnikov a rozpočty národných výborov a späť so štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva, úverový plán, pokladničný plán, devízový plán a hospodárske plány národných výborov, výrobných hospodárskych jednotiek a štátnych i ostatných socialistických organizácií.

(2) Štátny plán rozvoja národného hospodárstva a hospodárske plány národných výborov, výrobných hospodárskych jednotiek a socialistických organizácií, vrátane ich finančných plánov, sa členia na plány dlhodobé (spravidla päťročné) a plány vykonávacie (ročné).

(3) Plány obsahujúce úlohy rozvoja hospodárstva a kultúry na Slovensku sú súčasťou štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva.

(4) Súčasťou štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva sú aj plány obsahujúce úlohy rozvoja oblastí a plán vývoja cien, ktorým sa určujú zmeny cenovej úrovne odvetví a odborov, výnimočne aj takých výrobkov, ktorými sa určuje cenová úroveň odboru.

(5) Osobitnou časťou štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva sa ustanovujú úlohy na zabezpečenie obrany a bezpečnosti štátu.

§ 6

Základom pre vypracovanie dlhodobých plánov sú technickoekonomické koncepcie a štúdie a dlhodobý výhľad obsahujúci výhľadové ciele a smery rozvoja národného hospodárstva, spravidla na obdobie pätnástich až dvadsiatich rokov. Sú východiskom pre určenie obsahu dlhodobých plánov najmä v tých ekonomických činnostiach a procesoch, realizácia ktorých presahuje obdobie piatich rokov, a vytyčujú štrukturálne a kvalitatívne zmeny v rozvoji národného hospodárstva.

§ 7

(1) Dlhodobý štátny plán rozvoja národného hospodárstva (spravidla päťročný) je komplexným národohospodárskym plánom, ktorý ustanovuje koncepciu rozvoja národného hospodárstva a jeho proporcie, spôsob uskutočňovania štrukturálnych a kvalitatívnych zmien, rozvoj medzinárodnej delby práce, prípravu kvalifikovaných kádrov a rozvoj životnej úrovne a spoločenskej spotreby. Ustanovuje záväzné úlohy, rozdeľuje najdôležitejšie prostriedky na dosiahnutie cieľov dlhodobého plánu a určuje program hospodárskej politiky, ktorá tvorí rámec pre používanie ekonomických nástrojov.

(2) Dlhodobé hospodárske plány národných výborov, výrobných hospodárskych jednotiek a socialistických organizácií sú taktiež komplexnými plánmi, ktoré ustanovujú koncepciu rozvoja príslušného odboru, hospodárskeho celku alebo organizácie. Vychádzajú z dlhodobého štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva a zabezpečujú ho.

§ 8

Vykonávacie plány zabezpečujú a spresňujú úlohy dlhodobého plánu podľa podmienok vytvorených pri jeho plnení. Vypracúvajú sa na obdobie jedného roka s výhľadom na ďalší jeden až dva roky.

§ 9

(1) Na dosiahnutie cieľov a proporcií vytýčených štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva sa používajú jednak nástroje plánu, ktorými sú záväzné úlohy, záväzné limity a orientačné ukazovatele, jednak nástroje ekonomické (dlhodobé a operatívne).

(2) Pre vypracovanie dlhodobého plánu sa vytyčujú smerné úlohy a smerné limity (vyjadrené spravidla súhrnnými údajmi), orientačné ukazovatele a dlhodobé ekonomické nástroje (§ 17).

(3) Národohospodárske plány sa vypracúvajú v sústave podkladových údajov podľa metodických pokynov a na predpísaných formulároch.

DRUHÁ ČASŤ NÁSTROJE PLÁNU A PLÁNOVACÍ PROCES

Hlava 1

Nástroje plánu

§ 10

(1) Za záväzné úlohy sa ustanovujú

- a) štátne úlohy vedy a techniky,
- b) menovité investície, prípadne ďalšie úlohy v investičnej výstavbe,
- c) celkové úlohy vývozu a menovite určené dodávky tovaru dôležité pre rozvoj vonkajších vzťahov a plnenie medzištátnych záväzkov,
- d) úlohy vo výchove kádrov,
- e) menovité úlohy výroby a iných výkonov a dodávok,
- f) úlohy v zabezpečení obrany a bezpečnosti štátu,
- g) úlohy rozvoja hospodárstva na Slovensku a v oblastiach.

(2) Za záväzné limity sa ustanovujú najmä

- a) objem odborových investícií a celkový objem nemenovitých investícií, objem stavebných prác vykonávaných stavebnými podnikmi pre investície a generálne opravy a objem rozpočtových nákladov začínaných stavieb,
- b) neinvestičné výdavky ústredne riadených rozpočtových a príspevkových organizácií na vedu a výskum,
- c) celkový objem dovozu tovaru a dovoz menovite určeného tovaru dôležitého pre rozvoj národného hospodárstva, vonkajších vzťahov a plnenie medzištátnych záväzkov,

- d) počet pracovníkov, tam kde je to nevyhnutné pre zabezpečenie proporcionálneho rozvoja národného hospodárstva,
- e) objem mzdových fondov, prípadne ďalšie ukazovatele v organizáciách, v ktorých vývoj miezd nie je riadený ekonomickými nástrojmi,
- f) odber vybraných materiálov, prípadne energie.

(3) Záväzné úlohy a záväzné limity ustanovuje vláda v nevyhnutnom rozsahu v dlhodobom štátnom pláne rozvoja národného hospodárstva a podľa potrieb ich spresní, prípadne ustanoví ďalšie záväzné úlohy a záväzné limity vo vykonávacom štátnom pláne rozvoja národného hospodárstva, v štátnom rozpočte, prípadne v úverovom, pokladničnom alebo devízovom pláne.

(4) Záväzné úlohy a záväzné limity ustanovuje vláda ústredným orgánom a krajským národným výborom; tieto orgány v rámci svojej právomoci zabezpečujú záväznú úlohu a záväzné limity jednak ekonomickými nástrojmi, jednak ustanovením záväzných úloh a záväzných limitov podriadeným organizáciám.

(5) Ústredné orgány a krajské národné výbory môžu rozšíriť okruh záväzných úloh a záväzných limitov ustanovených vládou v dlhodobom alebo vo vykonávacom pláne len celkom výnimočne, a to tým, že uložia mimoriadnu záväznú úlohu (§ 14).

(6) Odborové riaditeľstvo môže rozšíriť okruh záväzných úloh a záväzných limitov len za podmienok ustanovených v štatúte výrobnéj hospodárskej jednotky alebo tým, že uloží mimoriadnu záväznú úlohu (§ 14). Obdobne postupujú národné výbory.

(7) Na dodávky v rozsahu záväzných úloh sú organizácie povinné za podmienok ustanovených v Hospodárskom zákonníku uzavrieť hospodársku zmluvu. Ak organizácia nedodrží záväzný limit, je nadriadený orgán oprávnený odčerpať jej primeranú sumu z fondu pracujúcich alebo z rezervného fondu alebo skrátiť príslušný limit v budúcom roku. Odčerpanú sumu prevedie odborové riaditeľstvo do svojho rezervného fondu, ústredný orgán do svojej finančnej rezervy, národný výbor do svojho fondu rezerv a rozvoja.

§ 11

(1) Pri ustanovení záväznej štátnej úlohy vedy a techniky určí vláda aj pracovisko zodpovedné za riešenie a koordináciu záväznej štátnej úlohy vedy a techniky a rozhodujúce spolupracujúce pracovisko, lehotu riešenia, ako aj rozhodujúce prostriedky na zabezpečenie tejto úlohy.

(2) Ako záväzná úloha výroby a iných výkonov a dodávok môže sa uložiť len výroba zvlášť dôležitých konkrétnych výrobkov, a to určením množstva, prípadne tiež určením technicko-ekonomických parametrov. Výnimočne sa môže uložiť menovitá úloha výroby a iných výkonov a dodávok na širší súbor výrobkov v prípade, keď

- a) objektívne pôsobiace vplyvy obmedzujú účinnosť ekonomických nástrojov (napr. prírodné podmienky),
- b) po prechodný čas nemožno očakávať plné pôsobenie ekonomických nástrojov a trhových vzťahov (napr. pri dodávkach pre vývoz, pre vnútorný obchod, pre menovité stavby a pod.).

§ 12

(1) Ústredné orgány a národné výbory môžu limity počtu pracovníkov rozpísať na podriadené výrobné hospodárske jednotky a organizácie buď ako záväzné limity, alebo ako orientačné ukazovatele, ak zabezpečia v súhrne ich dodržanie.

(2) V záujme zabezpečenia potreby pracovných síl v preferovaných odvetviach môžu krajské národné výbory s ohľadom na situáciu v zdrojoch pracovných síl podnikom (organizáciám), v ktorých limit počtu pracovníkov nadriadený orgán rozpísal ako orientačný, určiť po dohode s nadriadeným orgánom tento limit ako záväzný.

(3) Záväzný limit počtu pracovníkov možno prekročiť len výnimočne na základe písomného povolenia krajského národného výboru vydaného po dohode s ústredným orgánom. Požiadavky na povolenie na prekročenie limitu počtu pracovníkov posudzuje krajský národný výbor z hľadiska spoločenskej efektívnosti a možnosti v zdrojoch pracovných síl.

(4) Pre prijímanie a prekročenie počtu pracovníkov z doplnkových zdrojov pre rozširovanie služieb a pre údržbu bytového fondu platí osobitný predpis.

§ 13

(1) Orientačné ukazovatele nemajú charakter záväzných úloh; slúžia pre informáciu organizácií o potrebách a zdrojoch spoločnosti. Organizácie prieskumom trhu, rokovaním so svojimi odberateľmi a dodávateľmi a najmä uzavieraním dlhodobých a iných zmlúv spresňujú proporcie štátneho plánu vyjadrené orientačnými ukazovateľmi a o spresnení informujú nadriadený orgán.

(2) Orgány hospodárskeho riadenia analyzujú odchýlky skutočného hospodárskeho vývoja od orientačných ukazovateľov štátneho plánu a na základe toho robia závery pre operatívne používanie ekonomických nástrojov riadenia a pre opatrenia v oblasti využitia rezerv, v oblasti dovozu, investícií a pod. Ak by odchýlky skutočného vývoja od proporcií štátneho plánu, ktoré sú vyjadrené orientačnými ukazovateľmi, podstatne ohrozili splnenie základných cieľov štátneho plánu, uloží vláda ďalšie záväzné limity, prípadne uloží ústredným orgánom (krajským národným výborom), aby zabezpečovali proporcie štátneho plánu mimoriadnymi záväznými úlohami (§ 10 ods. 5), a to v prípadoch, v ktorých použitie ekonomických nástrojov by nebolo účinné.

§ 14

(1) Orgán hospodárskeho riadenia, ktorý ukladá alebo navrhuje uloženie záväznej úlohy výroby, iných výkonov alebo dodávok, je povinný zistiť, či ustanovením záväznej úlohy nedôjde k zhoršeniu hospodárskeho výsledku v takom rozsahu, že by bol ohrozený žiadúci vývoj miezd. V takom prípade je povinný vykonať alebo navrhnúť potrebné zmeny ekonomických nástrojov riadenia, prípadne zabezpečiť aj úmerné ekonomické vyrovnanie nepriaznivých hospodárskych dôsledkov.

(2) V prípadoch, v ktorých na úseku výroby, iných výkonov alebo dodávok ústredné orgány, národné výbory alebo odborové riaditeľstvá rozšíria okruh záväzných úloh (§ 10 ods. 5 a 6), sú tieto orgány povinné uhrádzať skutočné škody, ak vzniknú v dôsledku uloženia takejto mimoriadnej úlohy.

(3) Organizácie sa môžu domáhať úhrady podľa odseku 2, len ak ohlásia a ak odôvodnia nadriadenému orgánu v lehote ním ustanovenej rozsah nepriaznivých hospodárskych dôsledkov.

Hlava 2

Plánovací proces

§ 15

(1) Vypracovanie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva riadi podľa pokynov vlády Štátna plánovacia komisia (časť tohto plánu, týkajúcu sa rozvoja vedy a techniky, so Štátnou komisiou pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky); zúčastnia sa na ňom ústredné orgány,

Slovenská národná rada a krajské národné výbory, ako aj vedecké inštitúcie a výskumné ústavy. Vypracovanie hospodárskych plánov socialistických organizácií riadia nadriadené ústredné orgány (u organizácií riadených národnými výbormi príslušné národné výbory v spolupráci s ústrednými orgánmi).

(2) Účasť Národného zhromaždenia na rozpracovaní zásadných otázok rozvoja národného hospodárstva a na vypracovaní štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva sa spravuje uznesením Národného zhromaždenia č. 182/1964 Zb.

(3) Postup pri vypracovaní štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva sa spravuje metodickými pokynmi Štátnej plánovacej komisie.

Dlhodobý plán

§ 16

Pri vypracovaní dlhodobého plánu ústredné orgány, Slovenská národná rada, národné výbory, odborové riaditeľstvá a organizácie konfrontujú svoje zámery s koncepciou obsiahnutou v smernici ustanovenej vládou a navrhujú nadriadeným orgánom prípadné úpravy doložené ekonomickými rozborami. Orgány hospodárskeho riadenia a organizácie pracujú pri tvorbe dlhodobého plánu metódou postupného približovania sa k najvhodnejšiemu riešeniu. Vypracúvajú postupne niekoľko vždy hlbšie prepracovaných návrhov plánu a vzájomne porovnávajú rôzne varianty riešenia.

§ 17

(1) Smernicu pre vypracovanie dlhodobého štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva ustanoví vláda na podklade návrhu Štátnej plánovacej komisie (vrátane smernice pre vypracovanie dlhodobého plánu rozvoja vedy a techniky na podklade návrhu Štátnej plánovacej komisie a Štátnej komisie pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky). Smernica obsahuje

- a) dlhodobe pôsobiace ekonomické nástroje riadenia,
- b) smerné úlohy a smerné limity pre vypracovanie štátneho plánu,
- c) orientačné ukazovatele.

(2) Na podklade smernice ustanovenej vládou rozpracuje ústredný orgán smerné úlohy a smerné limity a orientačné ukazovatele na odborové riaditeľstvá a ním priamo riadené organizácie. Obdobne postupujú i národné výbory a Slovenská národná rada. Pre určenie odvodov platia ustanovenia § 30 až 36 a § 46 až 48.

(3) Odborové riaditeľstvo (riadiaci národný výbor) rozpracuje na podniky ustanovené dlhodobe pôsobiace ekonomické nástroje riadenia; smerné úlohy a smerné limity a orientačné ukazovatele rozpíše na podniky v rozsahu a forme zodpovedajúcej stupňu sústredenia riadiacej a plánovacej agendy na odborovom riaditeľstve (riadiacom národnom výbore).

§ 18

(1) Štátna plánovacia komisia vypracuje návrh dlhodobého štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva na podklade návrhov ústredných orgánov, Slovenskej národnej rady a krajských národných výborov a po prerokovaní s nimi predloží ho vláde. Návrh plánu rozvoja vedy a techniky predkladajú spoločne Štátna plánovacia komisia a Štátna komisia pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky a návrhy plánu investičnej výstavby a projektových prác Štátna plánovacia komisia v spolupráci so Štátnou komisiou pre investičnú výstavbu.

(2) Na návrh vlády prerokúva dlhodobý plán rozvoja národného hospodárstva Národné zhromaždenie a schvaľuje ho formou zákona (§ 4 zákona č. 183/1964 Zb.).

(3) Ústredné orgány oznámia podriadeným organizáciám orientačné ukazovatele dlhodobého plánu a zabezpečia vládou uložené záväzné úlohy a záväzné limity; postupujú pritom podľa § 10 ods. 4 a 5. Národné výbory postupujú pri zabezpečení dlhodobého štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva podľa § 21 a orgány Slovenskej národnej rady podľa § 20.

(4) Päťročný plán bádateľského výskumu schvaľuje vláda; na jeho vykonanie a na schvaľovanie nevyhnutných zmien a doplnkov splnomocňuje Československú akadémiu vied.

(5) Odborové riaditeľstvá (riadiace národné výbory) prevedú záväzné úlohy a záväzné limity na podriadené organizácie spôsobom, ktorý zabezpečí ich splnenie a ktorý zodpovedá sústredeniu riadiacej a plánovacej agendy na odborovom riaditeľstve (riadiacom národnom výbore); súčasne oznámia podriadeným organizáciám orientačné ukazovatele. Pritom postupujú podľa ustanovenia § 10 ods. 6.

§ 19

Vykonávací plán

(1) Návrh štátneho vykonávacieho plánu rozvoja národného hospodárstva vypracúva na základe preverených návrhov ústredných orgánov, Slovenskej národnej rady a krajských národných výborov Štátna plánovacia komisia; predkladá ho vláde s informáciou o variantoch riešenia úloh vykonávacieho plánu a s návrhom na ustanovenie ekonomických nástrojov, ktorými bude potrebné podnecovať splnenie plánu.

(2) Pre zabezpečenie záväzných úloh a záväzných limitov štátneho vykonávacieho plánu platia obdobne ustanovenia § 18 ods. 3 a 5.

§ 20

Plán rozvoja národného hospodárstva na Slovensku

(1) Návrhy plánu rozvoja národného hospodárstva na Slovensku vypracúva vo funkcii plánovacieho orgánu Slovenskej národnej rady a vo funkcii oblastného orgánu Štátnej plánovacej komisie Slovenská plánovacia komisia, a to v spolupráci s ústrednými orgánmi, ostatnými orgánmi Slovenskej národnej rady, krajskými národnými výbormi, odborovými riaditeľstvami a organizáciami. V odvetviach, v ktorých pôsobia povereníci Slovenskej národnej rady, zúčastňujú sa príslušné poverenictva a komisie Slovenskej národnej rady na procese tvorby plánu tým, že vypracúvajú návrhy plánov a v rozsahu ustanovenom vládou ich rozpracúvajú a zodpovedajú za ich realizáciu.

(2) Slovenská plánovacia komisia predkladá návrh plánu Predsedníctvu Slovenskej národnej rady a Štátnej plánovacej komisii. Pri vypracúvaní návrhu plánu rozvoja hospodárstva na Slovensku vychádza z návrhov plánov vypracovaných poverenictvami, komisiami a ostatnými výkonnými orgánmi Slovenskej národnej rady a z návrhov hospodárskych plánov za podniky (a vo vymedzenom rozsahu aj za závody) na Slovensku, ktoré predkladajú odborové riaditeľstvá Slovenskej plánovacej komisii, príp. príslušným poverenictvám a komisiám Slovenskej národnej rady.

(3) Ústredné orgány a odborové riaditeľstvá prerokúvajú so Slovenskou plánovacou komisiou, prípadne s príslušnými výkonnými orgánmi Slovenskej národnej rady zásadné otázky rozvoja jednotlivých odborov na Slovensku, predovšetkým umiestňovanie nových závodov, poradenie naliehavosti investičných akcií, návrhy technickoekonomických koncepcií, zameranie výrobných

programov a ich rozmiestnenie, základné úlohy v oblasti ekonomických nástrojov, organizáciu výrobnotechnickej základne a otázky výchovy a prípravy kvalifikovaných kádrov.

(4) Vláda ustanovuje záväzné úlohy plánu za hospodárstvo na Slovensku

- a) Slovenskej národnej rade za hospodárstvo, ktoré priamo riadi,
- b) ústredným orgánom v rámci ich celkových záväzných úloh a v prípadoch, v ktorých slovenské národné orgány vystupujú ako nositelia záväzných úloh, aj za povereníctva,
- c) národným výborom na Slovensku na základe návrhu predloženého Štátnou plánovacou komisiou po prerokovaní s príslušnými orgánmi Slovenskej národnej rady.

Rozhodujúce úlohy z hľadiska rozvoja hospodárstva na Slovensku vláda ustanovuje ako záväzné úlohy v územnom priereze.

(5) Ak vláda ustanoví niektoré nástroje ekonomického riadenia bezprostredne pre odborové riaditeľstvá, určí úlohy za Slovensko vo všetkých prípadoch, v ktorých je to potrebné pre zabezpečenie úloh rozvoja hospodárstva na Slovensku a pre účelné rozmiestnenie výrobných síl.

§ 21

Plány hospodárstva riadeného národnými výbormi

Krajské národné výbory rozpracúvajú záväzné úlohy, záväzné limity a orientačné ukazovatele dlhodobého a vykonávacieho štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva a určujú ekonomické nástroje riadenia podriadeným organizáciám a národným výborom nižších stupňov; záväzné úlohy a záväzné limity môžu národné výbory rozpracovať a určiť pre podriadené organizácie a národné výbory aj v inej ako vládou ustanovenej forme. Počet a rozsah záväzných úloh a záväzných limitov môže národný výbor rozšíriť len v prípade, ak to vyžaduje nevyhnutný záujem uspokojenia miestnych potrieb a ak to nenaruší ekonomickú samostatnosť organizácie. Inak môže uložiť mimoriadnu záväznú úlohu za podmienok uvedených v § 10 ods. 5 a 6.

§ 22

Oblasťné plány

(1) Na zabezpečenie proporcionality rozvoja hospodárstva na svojom území krajské národné výbory vypracúvajú návrhy plánov rozvoja oblastí.

(2) Ústredné orgány, orgány Slovenskej národnej rady, odborové riaditeľstvá a im podriadené organizácie sú povinné predkladať krajským národným výborom ako podklad pre vypracovanie návrhov plánov rozvoja oblastí návrhy svojich plánov v oblastnom členení, a to v rozsahu ustanovenom metodickými pokynmi Štátnej plánovacej komisie. S krajskými národnými výbormi sú povinné tiež prerokúvať svoje rozvojové úlohy vzťahujúce sa na celkový rozvoj hospodárstva na území jednotlivých krajov; zápisnica o týchto rokovaníach je podkladom pre vypracovanie ich plánov.

(3) Krajské národné výbory poskytujú ústredným orgánom, Slovenskej národnej rade, odborovým riaditeľstvám a im podriadeným organizáciám podklady a údaje potrebné pre ich činnosť z hľadiska hospodárskeho rozvoja oblastí, najmä údaje o zdrojoch pracovných síl, bytovej výstavbe, vodohospodárskych podmienkach a výstavbe zariadení na úseku hospodárstva riadeného národnými výbormi.

§ 23

Zmeny vykonávacieho plánu

(1) Záväzné úlohy a záväzné limity ustanovené štátnym vykonávacím plánom môže zmeniť len vláda a v rozsahu jej splnomocnenia Štátna plánovacia komisia, Štátna komisia pre rozvoj a

koordináciu vedy a techniky, Slovenská národná rada, prípadne ministri (vedúci ústredných orgánov) a rady krajských národných výborov.

(2) Ústredné orgány, Slovenská národná rada a národné výbory môžu vykonať zmeny len v rámci im ustanovených záväzných úloh a záväzných limitov.

(3) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov platia obdobne i pre zmeny ustanovených operatívnych ekonomických nástrojov.

(4) Návrh na zmenu podľa odsekov 1 až 3 môže predložiť príslušný orgán, príp. organizácia za podmienok uvedených v § 14. V návrhu na zmenu musí vyčíslíť jej vplyv na ostatné údaje svojho plánu, vplyv na plány dodávateľov a odberateľov, prípadne iných zmenou dotknutých organizácií. K návrhu na zmenu záväznej úlohy dodávok musí vždy priložiť stanovisko odberateľov. Návrh musí vždy riešiť dôsledky zmien na hospodárenie dotknutých organizácií.

(5) Návrhy na zmeny podľa odseku 1 predkladá príslušný ústredný orgán alebo krajský národný výbor po prerokovaní so Štátnou plánovacou komisiou, Štátnou komisiou pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky, Ministerstvom financií, prípadne s ďalšími zúčastnenými ústrednými orgánmi a krajskými národnými výbormi, krajský národný výbor tiež po prerokovaní s príslušným ústredným orgánom.

(6) Návrhy na zmeny podľa odsekov 1 až 3 týkajúce sa úloh rozvoja hospodárstva na Slovensku, ako aj zmeny týkajúce sa plánov národných výborov na Slovensku musia sa vopred prerokovať s príslušnými orgánmi Slovenskej národnej rady.

(7) Návrhy na zmeny podľa odseku 2, ktoré sa dotýkajú aj štátneho rozpočtu, musia sa vopred prerokovať s ministrom financií; ak presahujú splnomocnenie ministra financií alebo ak o to požiada minister financií, predloží príslušný ústredný orgán (Slovenská národná rada, krajský národný výbor) návrh vláde.

(8) Podrobnosti o zmenách plánu investičnej výstavby, ktoré vykonávajú ústrední investori, ustanoví Štátna plánovacia komisia.

(9) Pokiaľ sa zmenou plánu zvýši pôvodne ustanovená záväzná úloha vo výrobe, iných výkonoch alebo dodávkach, postupuje sa podľa ustanovenia § 14.

TRETIA ČASŤ EKONOMICKÉ NÁSTROJE

Hlava 1

Ekonomické nástroje, hrubý dôchodok a zisk

§ 24

Orgány hospodárskeho riadenia sú povinné používať ekonomické nástroje tak, aby v podnikoch vytvárali hmotný záujem zdokonaľovať a rozširovať výrobu, pružne ju prispôsobovať potrebám spoločnosti a zvyšovať produktivitu práce opierajúcu sa o sústavné využívanie novej techniky.

§ 25

Ako dlhodobé ekonomické nástroje sa používajú:

- podiel, prípadne odvod z odpisov základných prostriedkov;
- odvod z hrubého dôchodku alebo zo zisku ustanovený pevnou sadzbou, prípadne aj pevnou sumou alebo pravidlami pre jej určenie.

§ 26

Ako operatívne ekonomické nástroje sa používajú najmä:

- tarify, mzdové formy, normy spotreby práce a iné nástroje mzdových sústav,
- dodatkové odvody a zľavy z odvodov podľa osobitných predpisov,
- určenie prídeltov do jednotlivých fondov,
- účelové dotácie,
- prevádzkové a investičné úvery a úroky z nich,
- devízové úvery,
- povinná účasť výrobných hospodárskych jednotiek a hospodárskych organizácií na úhrade odborových investícií,
- nástroje zabezpečovania oblastnej proporcionality,
- nástroje hmotnej zainteresovanosti na zvyšovaní efektívnosti zahraničného obchodu a na tvorbe a úsporách devízových prostriedkov,
- odčerpánie neoprávnene získaných prostriedkov na základe hodnotenia výsledkov a revízií,
- penále, pokuty, náhrady škôd a iné postihy.

Hrubý dôchodok a zisk**§ 27**

(1) Hrubý dôchodok organizácie tvoria dosiahnuté tržby z realizácie výrobkov a iných výkonov (prác a služieb) hlavnej činnosti a ostatných činností, rôzne formy dotácií k cenám, výnosy za investície, generálne opravy a materiál (vrátane drobných a krátkodobých predmetov) vlastnej výroby a ostatné výnosy

po odpočítaní dane z obratu a ostatných položiek skracujúcich tržby a výnosy (napr. nákupná cena predaného tovaru, predaných materiálových zásob a poddodávok, zrážky poskytnuté odbytovým organizáciám, sumy prevedené do rizikového fondu)

a po odpočítaní materiálnych nákladov (spotreba materiálu, výkony výrobnéj povahy, odpisy základných prostriedkov a predmetov v používaní) a služieb a výdavkov nevýrobnéj povahy.

(2) Pokiaľ vláda neustanoví inak, pripočítava sa k hrubému dôchodku prírastok, prípadne odpočíta sa úbytok stavu nedokončenej výroby, polotovarov vlastnej výroby, zásob výrobkov a zvierat a zmeny zostatkov účtov časového rozlíšenia nákladov a výnosov.

(3) Podrobná náplň jednotlivých zložiek tvorby hrubého dôchodku podľa odsekov 1 a 2 je ustanovená v predpisoch o účtovníctve.

§ 28

Zisk organizácie tvoria:

po odpočítaní dane z obratu a ostatných položiek skracujúcich tržby a výnosy,

po pripočítaní prírastku, prípadne odpočítaní úbytku stavu zásob, ktoré sú uvedené v § 27 ods. 2, a zmien zostatkov účtov časového rozlíšenia nákladov a výnosov

a po odpočítaní nákladov.

Hlava 2

Použitie hrubého dôchodku alebo zisku a odpisov v podnikoch

§ 29

Použitie hrubého dôchodku alebo zisku

(1) Odborové riaditeľstvo (riadiaci národný výbor) určí po dohode s ústredným orgánom (krajským národným výborom), či sa v podriadených podnikoch uplatní hmotná zainteresovanosť na hrubom dôchodku alebo na zisku.

(2) Hrubý dôchodok alebo zisk je podnik povinný použiť najskôr na úhradu svojich povinností, a to:

- predovšetkým na odvody do štátneho rozpočtu (rozpočtu riadiaceho národného výboru, odborovému riaditeľstvu),
- na úhradu poistného nemocenského poistenia, dávok a poplatkov, úrokov, rozdielu platených a prijatých pokút a penále (aktívny rozdiel sa pripočíta) a ostatných neproduktívnych výdavkov podľa predpisov o účtovníctve,
- na splácanie úverov, pokiaľ sa neuhrádzajú z fondu obnovy.

(3) Pre vykonanie úhrad podľa odseku 2 používa podnik hrubý dôchodok alebo zisk na tvorbu a dopĺňanie

rezervného fondu,

fondu obnovy,

fondu kultúrnych a sociálnych potrieb,

fondu pracujúcich (v podnikoch so zainteresovanosťou na hrubom dôchodku) alebo fondu odmiern (v podnikoch so zainteresovanosťou na zisku).

(4) Hrubý dôchodok alebo zisk môžu podniky použiť aj na iné účely určené Ministerstvom financií po dohode so Štátnou plánovacou komisiou.

Odvody podnikov

§ 30

(1) Podniky vykonávajú tieto odvody:

- a) odvod zo základných prostriedkov,
- b) odvod z odpisov,
- c) odvod z hrubého dôchodku alebo zo zisku, ktorý sa člení spravidla na:
 - základný odvod,
 - odvod z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku,
- d) v prípadoch uvedených v § 34 aj dodatkové odvody.

(2) Namiesto odvodov podľa odseku 1 písm. c) môže odborové riaditeľstvo, prípadne riadiaci národný výbor určiť podniku odvod z celkového hrubého dôchodku alebo zisku.

(3) Odvody hospodárskych organizácií priamo riadených ústredným orgánom sa vykonávajú na bankový účet ústredného orgánu, ktorý je účtom štátneho rozpočtu, a to najneskôršie v lehotách platných pre odborové riaditeľstvá.

§ 31

(1) Sadzba odvodu zo základných prostriedkov je v priemysle, stavebníctve, obchode, odbyte a zásobovaní 6 % ročne. Pri základných prostriedkoch služieb, pri predajniach a ich vybavení, prípadne pri tých ďalších základných prostriedkoch vo vnútornom obchode, ktoré určí Ministerstvo financií po dohode so Štátnou plánovacou komisiou na návrh príslušného ústredného orgánu (krajského národného výboru), je sadzba 3 % ročne. Znížená 3 % sadzba sa vzťahuje i na základné prostriedky podnikov miestneho hospodárstva, pokiaľ sa používajú na poskytovanie služieb.

(2) Odvod zo základných prostriedkov sa vykonáva zo zostatkovej ceny základných prostriedkov a z ceny investícií, ktoré neboli v lehote ustanovenej záväznou úlohou päťročného, prípadne vykonávacieho plánu uvedené do prevádzky.

(3) Odvod zo základných prostriedkov vykonávajú všetky štátne hospodárske organizácie; pri bytovom hospodárstve národných výborov sa tento odvod nevykonáva.

(4) Podniky nie sú povinné vykonávať odvod:

- a) zo základných prostriedkov slúžiacich výlučne pre bytové, zdravotnícke, školské, kultúrne a telovýchovné účely a pre rekreáciu vlastných zamestnancov;
- b) zo základných prostriedkov slúžiacich na zlepšenie čistoty vody a ovzdušia a na ochranu zdravia pracujúcich;
- c) zo základných prostriedkov v konzervácii;
- d) z časti ceny základných prostriedkov, ktorá sa uhradila z hrubého dôchodku alebo zisku (príp. z investičného úveru, ktorý sa z týchto zdrojov splatí), a to po dobu 5 rokov.

(5) Osobitné predpisy upravujú sadzby odvodu zo základných prostriedkov slúžiacich pre obranu, bezpečnosť, štátne hmotné rezervy a dopravu (vrátane verejných komunikácií).

§ 32

(1) Odvod zo základných prostriedkov vykonáva podnik mesačne vo výške jednej dvanástiny percentnej sadzby ustanovenej pre ročný odvod, a to najneskoršie štvrtý deň pred koncom bežného mesiaca podľa stavu k poslednému dňu predchádzajúceho mesiaca.

(2) Odvod zo základných prostriedkov vykonáva podnik odborovému riaditeľstvu. Podnik riadený národným výborom vykonáva tento odvod do rozpočtu riadiaceho národného výboru.

§ 33

(1) Výšku a lehoty základného odvodu a odvodu z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku, prípadne z celkového hrubého dôchodku alebo zisku určí ústredne riadenému podniku odborové riaditeľstvo a podniku riadenému národným výborom riadiaci národný výbor na základe úloh určených vládou, prípadne národným výborom vyššieho stupňa, a to na dobu zhodnú s obdobím, na ktoré ich určila vláda, pokiaľ štatút neustanovuje inak. Tieto odvody vykonáva podnik odborovému riaditeľstvu, podnik riadený národným výborom do rozpočtu riadiaceho národného výboru.

(2) Prírastkom hrubého dôchodku alebo zisku je rozdiel medzi vyšším skutočným hrubým dôchodkom alebo ziskom za bežný rok a vypočítaným hrubým dôchodkom alebo ziskom za rok, ktorý bezprostredne predchádzal roku, v ktorom v podniku bola zavedená sústava hmotnej

zainteresovanosti založená na hrubom dôchodku alebo na zisku. Odborové riaditeľstvo (riadiaci národný výbor) môže podniku určiť iný spôsob výpočtu prírastku hrubého dôchodku alebo zisku.

§ 34

(1) Dodatočné odvody môžu byť ustanovené:

- a) pri nežiadúcom vývoji miezd a pri neoprávnenom zvýšení cien podľa osobitných predpisov, ktoré tiež určujú kam sa prostriedky odvedú;
- b) na odčerpanie úspor z neinštalovania alebo z nečinnosti zariadení na ochranu pracovníkov a na zabezpečovanie čistoty ovzdušia a vôd odborovým riaditeľstvom alebo riadiacim národným výborom (prípadne ústredným orgánom alebo krajským národným výborom) do ich rezervného fondu, fondu rezerv a rozvoja, prípadne finančnej rezervy, a to podľa nimi ustanovených pravidiel alebo podľa zásad obsiahnutých v kolektívnej zmluve;
- c) na uplatnenie hmotnej zodpovednosti za efektívnosť investičnej výstavby, a to odborovým riaditeľstvom pri zaraďovaní menovitých investícií do plánu v rámci ustanovených ekonomických podmienok a pravidiel pre financovanie investičnej výstavby podľa osobitných predpisov, ktoré vydá Štátna plánovacia komisia, Ministerstvo financií a Štátna komisia pre investičnú výstavbu;
- d) na zabezpečovanie oblastnej proporcionality; tieto prostriedky sa odvedú do štátneho rozpočtu, prípadne do rozpočtu príslušného národného výboru.

(2) Ďalšie dodatočné odvody môže ustanoviť vláda a v prípadoch ňou ustanovených odborové riaditeľstvá (riadiace národné výbory a príslušné ústredné orgány pre nimi priamo riadené organizácie).

§ 35

Namiesto dotácií k cenám môže nadriadený orgán (riadiaci národný výbor) určiť podnikom zľavy z odvodov z hrubého dôchodku alebo zisku, prípadne pevné sumy zliav odvodov zo základných prostriedkov. Pritom nesmú byť dotknuté vzťahy k štátnemu rozpočtu.

§ 36

Odpisy základných prostriedkov

(1) Podnik odvádza odborovému riaditeľstvu (riadiacemu národnému výboru) odpisy vo výške a lehotách, ktoré odborové riaditeľstvo (riadiaci národný výbor) určí v dlhodobom pláne, prípadne spresní vo vykonávacom pláne. Zvyšujúcu časť odpisov podnik prevedie do svojho fondu obnovy.

(2) O zostatkovú cenu likvidovaných základných prostriedkov zvýši podnik odpisy; o sumu, ktorá bola odpísaná nad obstarávaciu cenu základných prostriedkov, odpisy zníži. Pri predaji základných prostriedkov sa odpisy obdobne upravujú o rozdiel medzi zostatkovou a predajnou cenou. Výnimky pri likvidácii celých závodov povoľuje na návrh ústredného orgánu (krajského národného výboru) Ministerstvo financií po dohode so Štátnou plánovacou komisiou a Ústrednou komisiou ľudovej kontroly a štatistiky.

(3) Výpočet zostatkovej ceny základných prostriedkov ustanovujú predpisy o účtovníctve.

Fondy podnikov

§ 37

Rezervný fond

(1) Podnik je povinný si zriadiť na krytie výkyvov v hospodárení rezervný fond. Minimálnu výšku tohto fondu určí podniku jeho nadriadený orgán.

(2) Podnik vytvára, dopĺňa a používa rezervný fond podľa vládou schválených zásad, predovšetkým na zabezpečenie výplaty miezd za individuálne výsledky práce, pokiaľ na ich úhradu nestačí fond pracujúcich.

(3) Po úhradách vykonaných podľa odseku 2 môže podnik použiť prostriedky rezervného fondu na financovanie akýchkoľvek potrieb, o ktorých rozhoduje vo svojej právomoci, za predpokladu, že minimálna výška rezervného fondu sa zachová.

(4) Použitie prostriedkov rezervného fondu na účely, pre ktoré sú zriadené fondy podnikov, sa uskutočňuje prevodom do týchto fondov.

§ 38

Rizikový fond

(1) V podnikoch vykonávajúcich maloobchodnú činnosť sa vytvára rizikový fond, najmä na krytie sezónneho zníženia cien a strát tovaru vznikajúcich jeho prirodzenou povahou.

(2) Aj v ostatných podnikoch sa môže, ak to povolí Ministerstvo financií po dohode so Štátnou plánovacou komisiou na návrh ústredného orgánu, vytvárať rizikový fond (fond poistný, zabezpečovací, záručný, záručných opráv).

(3) Zdroje fondov uvedených v odsekoch 1 a 2, spôsob ich použitia, ako aj ich minimálnu výšku určí príslušný ústredný orgán (pri hospodárstve riadenom národnými výbormi po dohode s krajskými národnými výbormi) podľa zásad ustanovených Ministerstvom financií po dohode so Štátnou plánovacou komisiou. Rizikový fond sa vytvára predovšetkým na ťarchu tržieb.

§ 39

Fond obnovy

(1) Fond obnovy zahŕňa okrem prostriedkov, ktoré sa podnikom ponechávajú z odpisov, aj prídely z hrubého dôchodku alebo zisku, prostriedky prevedené z iných fondov a príspevky od iných organizácií a orgánov, prípadne aj účelové dotácie zo štátneho rozpočtu. Ďalším zdrojom sú aj celkové výsledky z predaja a likvidácie prebytočných a neupotrebitelných základných prostriedkov a nedokončených investícií, pokiaľ tržby (výnosy) prevyšujú náklady spojené s ich predajom (likvidáciou). Ak náklady spojené s predajom (likvidáciou) základných prostriedkov prevyšujú tržby (výnosy), rozdiel sa uhrádza z fondu obnovy.

(2) Fond obnovy slúži na financovanie podnikových investícií (vrátane generálnych opráv, príslušnej projektovej dokumentácie a príslušných tzv. iných investícií), prípadne na splácanie investičných úverov poskytnutých na tieto investície. Štátna plánovacia komisia po dohode s Ministerstvom financií môže ustanoviť, že prostriedky fondu obnovy sa používajú aj na financovanie odborovej výstavby, ktorá má charakter obnovy.

§ 40**Fond kultúrnych a sociálnych potrieb**

(1) Fond kultúrnych a sociálnych potrieb sa tvorí prídelenom z hrubého dôchodku alebo zisku, a to minimálne vo výške ustanovenej vládou. Dohodou medzi vedením podniku a príslušným orgánom Revolučného odborového hnutia môže sa tento prídelený zvýšiť; nesmú sa však tým ohroziť úhrady iných záväzkov a potrieb podniku.

(2) O použití prostriedkov fondu kultúrnych a sociálnych potrieb platí osobitný predpis.

(3) Fond kultúrnych a sociálnych potrieb môže sa zvýšiť prevodmi prostriedkov z rezervného fondu a z fondu pracujúcich. Prevody prostriedkov z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb do iných fondov a na iné účely musí schváliť príslušný orgán Revolučného odborového hnutia; nedovoľujú sa prevody do fondu pracujúcich.

§ 41**Fond pracujúcich**

(1) Fond pracujúcich zahŕňa:

- a) v podnikoch so zainteresovanosťou na hrubom dôchodku prostriedky na mzdy za individuálne výsledky práce (t. j. vrátane prémie a odmien za individuálne výsledky práce), na podiely na hospodárskych výsledkoch a prostriedky na ostatné osobné výdavky;
- b) v podnikoch so zainteresovanosťou na zisku základný mzdový fond, fond odmien (pre prémie a odmeny za individuálne výsledky práce a podiely na hospodárskych výsledkoch) a prostriedky na ostatné osobné výdavky.

(2) Z fondu pracujúcich možno prevádzať po dohode s príslušným orgánom Revolučného odborového hnutia prostriedky

- a) do rezervného fondu,
- b) po dosiahnutí minimálnej výšky rezervného fondu (§ 37) do všetkých ostatných fondov. Prevody z iných fondov do fondu pracujúcich sa nedovoľujú, s výnimkou dopĺňania z rezervného fondu podľa § 37.

(3) Do fondu pracujúcich sa prevádzajú účelové dotácie od nadriadených, prípadne iných orgánov na prémie a odmeny za splnenie spoločensky dôležitých úloh, ako splnenie významných vývozných úloh a pod. Tieto prostriedky sú zásadne vyhradené pre určené účely.

(4) Spôsob použitia fondu pracujúcich a postup v prípade nesúlady medzi tvorbou prostriedkov na mzdy a ich potrebou ustanovujú mzdové predpisy, prípadne kolektívne zmluvy.

§ 42**Financovanie obežných prostriedkov**

Obežné prostriedky podnikov sú kryté:

- a) voľnými prostriedkami prevádzkovej povahy (stále pasíva, voľné prostriedky podnikových fondov, prechodne nerozdelený hrubý dôchodok alebo zisk a ostatné voľné prostriedky),
- b) prevádzkovými úvermi.

§ 43**Financovanie technického rozvoja**

(1) Náklady na technický rozvoj v podnikoch za riešenie úloh pre vlastnú potrebu sa uhrádzajú z fondu technického rozvoja podniku. Fond technického rozvoja podniku sa tvorí z nákladov podľa zásad ustanovených osobitnými predpismi. Tento objem určí podniku odborové riaditeľstvo (riadiaci národný výbor) v dlhodobom pláne.

(2) Fond technického rozvoja podniku nezriaďujú účelové výskumné a vývojové ústavy.

§ 44**Prevody investičných prostriedkov**

(1) Sumy podielov z odpisov prevádza podnik na svoj investičný účet súčasne s odvodom z odpisov.

(2) Sumy určené na prevod do fondu obnovy z hrubého dôchodku alebo zisku, ako aj z iných fondov a výsledky z predaja a likvidácie základných prostriedkov a nedokončených investícií prevedie podnik na svoj investičný účet najneskôršie v lehote ustanovenej na predloženie ročných účtovných výkazov.

Hlava 3**Použitie hrubého dôchodku alebo zisku a odpisov výrobnou hospodárskou jednotkou****§ 45**

(1) Odborové riaditeľstvo vytvára z odvodov z hrubého dôchodku alebo zisku a z odvodov z odpisov podriadených podnikov centralizované prostriedky.

(2) Centralizované prostriedky používa odborové riaditeľstvo

- predovšetkým na odvody do štátneho rozpočtu,
- na tvorbu a dopĺňanie odborových fondov,
- na financovanie svojej činnosti a pridružených útvarov a na tvorbu svojich fondov podnikového charakteru, a to pokiaľ nie sú kryté vlastnými príjmami,
- na úhradu výdavkov spojených s uložením mimoriadnych úloh podnikom,
- na iné účely určené Ministerstvom financií po dohode so Štátnou plánovacou komisiou alebo s ich súhlasom.

(3) Centralizované prostriedky odborového riaditeľstva sa zvyšujú o prijaté pokuty, ako aj o úroky z pôžičiek a iné obdobné platby od podriadených podnikov.

(4) Náklady činnosti odborového riaditeľstva a pridružených útvarov a tvorba odborového fondu technického rozvoja z centralizovaných prostriedkov sa z hľadiska ustanovenia odvodov z hrubého dôchodku alebo zisku považujú za náklady výrobnej hospodárskej jednotky.

Odvody výrobnej hospodárskej jednotky**§ 46**

(1) Výrobné hospodárske jednotky vykonávajú z centralizovaných prostriedkov do štátneho rozpočtu:

- a) základný odvod,

- b) odvod z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku,
- c) odvod z odpisov základných prostriedkov.

(2) Namiesto základného odvodu a odvodu z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku môže sa výrobné hospodárskej jednotke určiť odvod z celkového hrubého dôchodku alebo zisku.

(3) Výrobné hospodárske jednotky vykonávajú do štátneho rozpočtu súhrnne za podriadené organizácie aj odvod zo základných prostriedkov (§ 31 a 32), prípadne aj určené dodatkové odvody.

(4) Základný odvod, odvod z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku, prípadne iné formy odvodu ustanoví vláda jednotlivým výrobným hospodárskym jednotkám na návrh príslušných ústredných orgánov, dohodnutý so Štátnou plánovacou komisiou a s Ministerstvom financií a predložený súhrnne Štátnou plánovacou komisiou, a to najmenej na dobu troch rokov. Obdobne vláda ustanoví odvody pre krajské národné výbory za odvetvia riadené národnými výbormi, a to na návrh krajských národných výborov dohodnutý so Štátnou plánovacou komisiou (prípadne Slovenskou národnou radou) a s Ministerstvom financií a predložený súhrnne Štátnou plánovacou komisiou.

(5) Pre prípady objektívne odôvodneného poklesu hrubého dôchodku (prípadne zisku) oproti východiskovému roku za celú výrobnú hospodársku jednotku vláda ustanoví na návrh príslušného ústredného orgánu (príslušného krajského národného výboru) dohodnutý so Štátnou plánovacou komisiou a s Ministerstvom financií pravidlá pre úmerné znižovanie základného odvodu.

§ 47

Spôsob vykonávania odvodov

(1) Odborové riaditeľstvo (podnik riadený priamo ústredným orgánom) dohodne s pobočkou banky rozdelenie ročného základného odvodu a odvodu z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku, prípadne ročného odvodu z celkového hrubého dôchodku alebo zisku na jednotlivé štvrťroky. Najneskoršie tretí deň pred koncom každého mesiaca odvádza odborové riaditeľstvo do štátneho rozpočtu po jednej tretine sumy dohodnutého štvrťročného odvodu.

(2) Odvod z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku, prípadne z celkového hrubého dôchodku alebo zisku sa dodatočne štvrťročne upravuje podľa hrubého dôchodku alebo zisku skutočne dosiahnutého za dobu od začiatku roka do konca príslušného štvrťroka. Odvod sa upraví o sumu vypočítanú z rozdielu medzi skutočne dosiahnutým a na to isté obdobie plánovaným hrubým dôchodkom alebo ziskom, ktorá zodpovedá percentnej sadzbe ustanovenej výrobné hospodárskej jednotke pre odvod z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku, prípadne z celkového hrubého dôchodku alebo zisku.

(3) Na návrh výrobné hospodárskej jednotky môže jej príslušná pobočka Štátnej banky československej výnimočne povoliť úpravu odvodov mesačne.

(4) Preplatok alebo nedoplatok vyplývajúci z úprav podľa odsekov 2 a 3 zúčtuje sa pri najbližšom odvode z hrubého dôchodku alebo zisku.

(5) Odvod zo základných prostriedkov vykonáva odborové riaditeľstvo do štátneho rozpočtu najneskoršie tretí deň pred koncom každého mesiaca, a to za všetky podriadené organizácie vo výške podľa § 31. Táto lehota platí aj pre prípadné dodatkové odvody vykonávané do štátneho rozpočtu prostredníctvom odborového riaditeľstva.

(6) Odvody sa vykonávajú na bankový účet ústredného orgánu, ktorý je účtom štátneho rozpočtu.

§ 48**Odpisy základných prostriedkov**

(1) Ústredný orgán určí - na základe vládou ustanoveného plánu investičnej výstavby a pravidiel pre ustanovenie podielu z odpisov pre fondy obnovy - výrobným hospodárskym jednotkám podiel z odpisov na financovanie odborových investícií a podiel z odpisov pre fondy obnovy, a to najmenej na dobu troch rokov.

(2) Zvyšujúcu časť odpisov odvádza výrobná hospodárska jednotka do štátneho rozpočtu, a to najneskoršie tretí deň pred koncom každého mesiaca po jednej tretine sumy odpisov plánovanej na odvod na príslušný štvrťrok.

(3) Odvody z odpisov sa dodatočne štvrťročne upravujú podľa skutočných odpisov zúčtovaných za dobu od začiatku roka do konca príslušného štvrťroka. Ak vyplynie z týchto úprav preplatok alebo nedoplatok, zúčtuje sa pri najbližšom odvode z odpisov.

(4) Ustanovenie § 47 ods. 6 platí obdobne.

Odborové fondy**§ 49**

Odborové riaditeľstvo vytvára tieto odborové fondy:

- fond odborovej výstavby,
- fond technického rozvoja.

§ 50**Rezervný fond**

(1) Odborové riaditeľstvo je povinné zriadiť na krytie výkyvov v hospodárení rezervný fond. Zásady pre tvorbu a použitie rezervného fondu a jeho minimálnu výšku ustanoví vláda pri schválení vykonávacieho plánu rozvoja národného hospodárstva.

(2) Z rezervného fondu môžu sa poskytovať aj bezúročné, prípadne úročiteľné pôžičky podnikom na zabezpečenie výplaty miezd za individuálne výsledky práce, pokiaľ podniky na ten účel nemajú dostatok prostriedkov vo fonde pracujúcich ani vo svojom rezervnom fonde. Prostriedky rezervného fondu môžu sa tiež použiť na úhradu prevzatých záruk za úver na mzdy, ktorý banka poskytla podnikom.

(3) Ustanovenie § 37 ods. 3 platí obdobne.

§ 51**Fond odborovej výstavby**

Z odpisov odvedených podnikmi, prípadne z ostatných centralizovaných prostriedkov a účelových dotácií zo štátneho rozpočtu vytvorí odborové riaditeľstvo fond odborovej výstavby. Z tohto fondu financuje odborové riaditeľstvo podnikom odborovú výstavbu; na doplnenie môže banka poskytnúť investorovi úver.

§ 52**Fond technického rozvoja**

(1) Na financovanie úloh technického rozvoja vytvára odborové riaditeľstvo z centralizovaných prostriedkov, prípadne z účelových dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov podľa osobitných predpisov fond technického rozvoja.

(2) Minimálnu výšku fondu technického rozvoja v súhrne za podniky i odborové riaditeľstvá záväzne ustanoví vláda dlhodobým plánom.

Hlava 4**Zmeny odvodov a pokuty za oneskorené odvody****§ 53****Zmeny odvodov**

(1) Základný odvod z hrubého dôchodku alebo zisku a sadzby odvodov z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku (prípadne odvody z celkového hrubého dôchodku alebo zisku), ako aj podiely alebo odvody z odpisov základných prostriedkov môže meniť orgán, ktorý ich ustanovil, a to iba:

- a) pri rozsiahlejších organizačných zmenách výrobných hospodárskych jednotiek;
- b) v súvislosti s podstatnou zmenou dlhodobého plánu;
- c) pri podstatnej zmene rozsahu medzioblastných a medzikrajských presunov stavebných prác, pri zmene rozsahu stavieb zabezpečovaných záväznými úlohami [§ 10 ods. 1 písm. b)] a zmene rozsahu prác v krajoch sústredenej výstavby;
- d) pri zmenách veľkoobchodných cien v prípadoch ustanovených osobitnými predpismi;
- e) ak uložením záväznej úlohy by sa vytvárali prostriedky použiteľné na nezaslúžené zvýšenie miezd.

(2) Uznesením vlády môžu sa základné odvody, prípadne odvody z celkového hrubého dôchodku alebo zisku upraviť v súvislosti so zavádzaním (rozširovaním) účasti podnikov na úhrade odborových investícií.

§ 54**Pokuty za oneskorené odvody**

(1) Ak nevykoná odborové riaditeľstvo, prípadne podnik odvod do štátneho rozpočtu včas a v plnej výške, zaplatí do štátneho rozpočtu za každý deň omeškania pokutu vo výške 1 promile zo sumy včas neodvedenej.

(2) Ak podnik nevykoná odvod odborovému riaditeľstvu (riadiacemu národnému výboru) včas a v plnej výške, môže odborové riaditeľstvo (riadiaci národný výbor) uložiť podniku, aby mu zaplatil za každý deň omeškania pokutu vo výške 1 promile zo sumy včas neodvedenej.

Hlava 5**Ekonomické nástroje na zabezpečovanie oblastnej proporcionality****§ 55**

(1) Na zabezpečenie potrebného rozmiestnenia výrobných síl a oblastnej proporcionality používajú sa tieto ekonomické nástroje:

- a) účelové dotácie na úhradu zvýšených investičných nákladov súvisiacich s umiestnením podnikových a odborových investícií do okresov alebo miest vládou vopred ustanovených;
- b) zníženie percenta odvodu zo základných prostriedkov o jednu tretinu, a to najdlhšie na 5 rokov na vyrovnanie zvýšených prevádzkových nákladov nových závodov v okresoch a miestach ustanovených vládou;
- c) ukládanie hmotného postihu za prekročenie ustanoveného limitu pracovných síl a za neplnenie záväzných úloh životného prostredia.

(2) V prípade, keď sa nebude môcť postupovať podľa odseku 1, možno pri novozačínaných stavbách vo vybratých oblastiach použiť ustanovenie dodatkového odvodu z hrubého dôchodku (zisku) alebo účasť investorov na úhrade vyvolaných investícií.

§ 56

Odbory, činnosti, okresy a miesta, pre ktoré sa budú používať ekonomické nástroje podľa § 55, ustanoví vopred vláda. Spôsob používania týchto nástrojov určí Ministerstvo financií po dohode so Štátnou plánovacou komisiou, a pokiaľ ide o Slovensko, tiež po dohode so Slovenskou národnou radou.

Hlava 6

Ceny

§ 57

(1) Ekonomicky odôvodnený vývoj a pôsobenie cien sa riadi pomocou

- plánu vývoja cien,
- kategorizácie cien,
- tvorby cien nových výrobkov,
- vykonávania zmien cien,
- kontroly cien,
- odčerpania prostriedkov podnikov získaných neoprávneným zvýšením cien.

(2) Spôsob vypracovania plánu vývoja cien upravuje Štátna plánovacia komisia metodickými pokynmi.

(3) Zásady pre plánovanie, tvorbu a kontrolu cien a pre vymedzenie pôsobnosti v odbore tvorby a kontroly cien ustanovia osobitné predpisy. Tieto predpisy tiež ustanovia, v ktorých prípadoch bude ústredný orgán (krajský národný výbor) oprávnený odčerpať dodatkovým odvodom do štátneho rozpočtu prostriedky, ktoré organizácia získa neoprávneným zvýšením cien, porušením cenových predpisov, zhoršením akosti výrobkov alebo iných výkonov (§ 34).

Hlava 7

Ekonomické nástroje na zabezpečenie efektívnosti investícií

§ 58

(1) Investičná výstavba sa vykonáva formou menovitých, odborových a podnikových investícií.

(2) Menovité investície ustanoví vláda; súčasne ustanoví ich rozpočtové náklady, kapacity, prípadne iné technicko-ekonomické ukazovatele a lehoty uvedenia do prevádzky, určí organizácie zodpovedné za prípravu a vybudovanie investícií, a pokiaľ predpokladaný prínos menovitých investícií nie je zahrnutý v ustanovených odvodoch, určí výšku dodatkového odvodu z hrubého

dôchodku alebo zisku a termín, od ktorého sa bude dodatkový odvod platiť. Menovité investície a príslušná projektová dokumentácia i príslušné tzv. iné investície sa financujú zo štátneho rozpočtu.

§ 59

(1) Výber odborových investícií vykonávajú odborové riaditeľstvá (prípadne národné výbory) v spolupráci so Štátnou bankou československou v rámci objemu ustanoveného štátnym plánom. V nevyhnutnom rozsahu posudzuje výber odborových investícií vláda, prípadne orgány ňou poverené, a to z hľadiska medziodborových proporcií, oblastného rozvoja a rozostavanosti.

(2) Na financovanie odborových investícií a príslušnej projektovej dokumentácie i tzv. iných investícií slúži fond odborovej výstavby a pri stavbách začatých po 1. januári 1966 aj vlastná finančná účasť výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov a investičný úver.

§ 60

O podnikových investíciách rozhodujú podniky samostatne v rámci vymedzených finančných prostriedkov a možností hmotného zabezpečenia. Financovanie podnikových investícií a príslušnej projektovej dokumentácie i tzv. iných investícií sa vykonáva z fondu obnovy. Podnikové investície zahŕňajú aj generálne opravy, s výnimkou odvetví a odborov, kde je povolené zriadenie fondu údržby.

Hlava 8

Úver a úrok

§ 61

(1) Na financovanie svojich potrieb používajú podniky aj úver. Z úveru platia úrok.

(2) Úverovanie a úrokovanie sa spravuje predpismi o úverovaní a úrokovaní, úverovým plánom a zásadami úverovej a úrokovej politiky a podrobnejšie sa upravuje úverovými zmluvami medzi bankou a podnikmi, prípadne odborovými riaditeľstvami (riadiacimi národnými výbormi).

(3) Základnú koncepciu úverovej a úrokovej politiky na obdobie dlhodobého plánu ustanoví vláda súčasne so smernicou; zásady jej vykonávania v jednotlivých rokoch ustanoví súčasne s vykonávacím plánom.

§ 62

Ak banka v rámci svojho oprávnenia odmietne úver, prípadne po predchádzajúcom upozornení vylúči niektoré potreby z úverovania, sú podniky povinné financovať tieto potreby z hrubého dôchodku (zisku), najmä z rezervného fondu (pri zachovaní povinnosti ustanovenej v § 37 ods. 3) alebo z fondu pracujúcich.

Hlava 9

Hodnotenie výsledkov a revízia

§ 63

(1) Pri vypracovaní ročnej uzávierky zistí podnik definitívnu výšku hrubého dôchodku alebo zisku, vykoná hodnotenie výsledkov hospodárenia za uplynulé obdobie, vykoná záverečné vyporiadanie svojich záväzkov a rozhodne o definitívnom rozdelení použiteľného hrubého

dôchodku alebo zisku. Rovnako postupujú aj odborové riaditeľstvá za celú výrobnú hospodársku jednotku.

(2) Spôsob vypracovania ročnej uzávierky a zhodnotenie výsledkov hospodárenia ustanoví Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky. Spôsob záverečného vyporiadania záväzkov a definitívne rozdelenie prostriedkov ustanoví Ministerstvo financií. Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky vydá so súhlasom vlády pravidlá pre vykonávanie periodických revízií hospodárenia.

(3) Pri zhodnotení výsledkov hospodárenia musí sa najmä posúdiť vývoj zdrojov, cien a miezd, uspokojovanie potrieb odberateľov (spotrebiteľov), udržiavanie základných prostriedkov, plnenie plánu ozdravných opatrení, vývoj akosti výrobkov a služieb, plnenie kolektívnych zmlúv a pod. O odčerpání neoprávnene získaných prostriedkov platí § 34.

§ 64

Zostatky finančných prostriedkov podnikov a výrobných hospodárskych jednotiek sa koncom roka prevádzajú do nasledujúceho roka.

ŠTVRTÁ ČASŤ

PLÁNOVITÉ RIADENIE ORGANIZÁCIÍ S OBMEDZENÝM PÔSOBNÍM HMOTNEJ ZAJINTERESOVANOSTI

§ 65

(1) Pre hospodárske organizácie a výrobné hospodárske jednotky, v ktorých sa neuplatňujú princípy sústavy riadenia založené na dlhodobe pôsobiacich ekonomických nástrojoch (hmotná zainteresovanosť na hrubom dôchodku alebo zisku), platia doterajšie predpisy s ďalej ustanovenými odchýlkami.

(2) Tieto organizácie sú riadené prevažne nástrojmi plánu a sú zainteresované na jeho plnení a prekračovaní.

§ 66

Ustanovenia druhej časti tejto vyhlášky platia pre hospodárske organizácie a výrobné hospodárske jednotky uvedené v § 65 s týmito odchýlkami:

1. ako záväzné úlohy sa tiež ustanovujú (predovšetkým vykonávacím plánom)
 - a) objem výroby (výkonov),
 - b) zníženie, prípadne úroveň nákladov,
 - c) úroveň zásob,
 - d) prípadne zvýšenie produktivity práce a ďalšie vládou ustanovené úlohy; počet pracovníkov sa ustanovuje spravidla záväzným limitom;
2. ústredné orgány, odborové riaditeľstvá a národné výbory môžu podľa potreby rozšíriť okruh záväzných úloh a záväzných limitov ustanovených vládou;
3. neplatí ustanovenie § 14.

§ 67

Ekonomické nástroje

(1) Organizácie a výrobné hospodárske jednotky vykonávajú odvody zo základných prostriedkov (podľa § 31 a 32, resp. § 46 a 47) a v rozsahu ustanovenom vládou aj odvody z odpisov základných prostriedkov.

(2) Z operatívnych ekonomických nástrojov (§ 26) sa využívajú najmä:

- ceny, cenové prirážky a zrážky, dotácie, daň z obratu,
- tarify, mzdové formy, normy spotreby práce a iné nástroje mzdových sústav,
- ustanovenie prídeltov do jednotlivých fondov,
- prevádzkové a investičné úvery a úroky z nich,
- nástroje zabezpečovania oblastnej proporcionality,
- podiely na tvorbe a úsporách devízových prostriedkov,
- odčerpánie neoprávnene získaných prostriedkov,
- penále, pokuty, náhrady škôd a iné postihy.

(3) Náplň zisku ustanovuje § 28.

(4) Výšku podielu na nadplánovom zisku ustanoví vláda uznesením k štátnemu rozpočtu.

(5) Pre účely hmotnej zainteresovanosti viazanej na plnenie plánu nákladovosti alebo zníženie nákladov, organizácie upravujú náklady a zisk neúčtovne o neproduktívne výdavky, prípadne aj o odvod zo základných prostriedkov.

§ 68

Použitie zisku

(1) Podniky používajú zisk

- predovšetkým na odvody do štátneho rozpočtu (rozpočtu riadiaceho národného výboru), prípadne odborovému riaditeľstvu;
- na úhradu poisťného nemocenského poistenia, dávok a poplatkov, úrokov, rozdielu platených a prijatých pokút a penále (aktívny rozdiel sa pripočítava) a ostatných neproduktívnych výdavkov podľa predpisov o účtovníctve;
- na splácanie úverov;
- na tvorbu a dopĺňanie fondov podľa doterajších predpisov;
- na financovanie nemenovitej výstavby vo výške určenej finančným plánom;
- na iné účely určené Ministerstvom financií po dohode so Štátnou plánovacou komisiou.

(2) Odborové riaditeľstvo si vytvára z odvodov zo zisku a z odpisov podriadených podnikov centralizované prostriedky, ktoré používa

- predovšetkým na odvody do štátneho rozpočtu,
- na tvorbu a dopĺňanie odborového fondu technického rozvoja,
- na financovanie svojej činnosti a pridružených útvarov, pokiaľ nie sú kryté vlastnými príjmami,
- na iné účely určené Ministerstvom financií po dohode so Štátnou plánovacou komisiou.

§ 69

(1) Pre hospodárenie s celkovým mzdovým fondom (vrátane prémie) a s ostatnými osobnými výdavkami platia mzdové predpisy.

(2) Pre financovanie obežných prostriedkov platí ustanovenie § 42.

(3) Pre financovanie technického rozvoja platia ustanovenia § 43 a 52.

(4) Zostatky finančných prostriedkov podnikov a výrobných hospodárskych jednotiek sa koncom roka prevádzajú do nasledujúceho roka.

(5) Ustanovenia o cenách (§ 57), o úvere a úroku (§ 61 a 62), o hodnotení výsledkov (§ 63) a o ekonomických nástrojoch na zabezpečovanie oblastnej proporcionality (§ 55 s výnimkou dodatkových odvodov) platia obdobne.

§ 70

Investičná výstavba

(1) Investičná výstavba sa vykonáva ako menovitá alebo nemenovitá, z ktorej sa samostatne vyčleňujú drobné podnikové a miestne investície.

(2) Menovitá výstavba sa financuje zo štátneho rozpočtu, nemenovitá výstavba zo zdrojov určených finančným plánom, prípadne z doplnkových zdrojov určených na financovanie drobných podnikových a miestnych investícií.

(3) Projektová dokumentácia a tzv. iné investície sa financujú obdobne ako príslušná investičná výstavba.

(4) Ustanovenie § 36 ods. 2 platí obdobne.

§ 71

Ustanovenia piatej časti a šiestej časti tejto vyhlášky platia v primeranom rozsahu, t. j. pokiaľ vzhľadom na predchádzajúce ustanovenia prichádzajú pre tieto organizácie a výrobné hospodárske jednotky do úvahy.

PIATA ČASŤ

HOSPODÁRENIE NÁRODNÝCH VÝBOROV

Hlava 1

Rozpočty národných výborov (rozpočtový poriadok)

§ 72

Každý národný výbor zostavuje svoj rozpočet a hospodári podľa neho. Aktívnym plnením úloh zahrnutých v rozpočte zabezpečujú národné výbory úlohy dlhodobého i vykonávacieho hospodárskeho plánu.

§ 73

(1) Rozpočty národných výborov obsahujú:

- a) príjmy a výdavky národných výborov (ich orgánov) a nimi riadených rozpočtových organizácií,
- b) finančné vzťahy hospodárskych organizácií riadených národnými výbormi,
- c) príspevky určené príspevkovým organizáciám,
- d) prípadne aj finančné vzťahy iných organizácií.

(2) Hospodárske a rozpočtové organizácie hospodária samostatne podľa svojich finančných plánov a rozpočtov. Ich povinnosti a ich vzťahy k národným výborom určuje podľa platných predpisov národný výbor, ktorý ich riadi (riadiaci národný výbor).

(3) Príspevkové organizácie hospodária samostatne podľa svojich rozpočtov, ktoré nie sú súčasťou rozpočtu národného výboru. Na plnenie ich úloh môže im národný výbor poskytnúť príspevok podľa osobitných predpisov.

§ 74

(1) Národné výbory zabezpečujú plnenie svojich úloh, ktoré sú obsiahnuté v rozpočte, vlastnými príjmami a dotáciou z vyššieho (ústredného) rozpočtu.

(2) Druhy vlastných príjmov národných výborov (t. j. príjmov, prípadne zdrojov, s ktorými môžu disponovať) ustanoví vláda dlhodobým plánom.

(3) Národným výborom môže vláda alebo národný výbor vyššieho stupňa určiť odvod do vyššieho (prípadne ústredného) rozpočtu.

(4) Vláda ustanoví krajským národným výborom (a tieto potom rozpisom okresným národným výborom) podiel z odpisov na financovanie odborových investícií a podiel z odpisov pre fondy obnovy, a to najmenej na tri roky.

(5) Národné výbory sa po skončení roka podieľajú na prebytkoch svojho hospodárenia, ktoré dosiahli v súlade so záujmami spoločnosti, a to podľa zásad ustanovených vládou a národným výborom vyššieho stupňa.

(6) Národné výbory môžu združovať svoje finančné a hmotné prostriedky s prostriedkami iných národných výborov a organizácií na výstavbu alebo prevádzku zariadení, ktoré budú slúžiť občanom v ich obvode.

§ 75**Zostavenie rozpočtu**

(1) Návrhy svojich rozpočtov zostavujú národné výbory tak, aby plne využili všetky zdroje vlastných príjmov a čo najhospodárnejšie a najefektívnejšie zamerali finančné prostriedky na úlohy, vykonanie ktorých sa má rozpočtom zabezpečiť.

(2) Národné výbory zostavujú návrhy svojich rozpočtov v súlade so záväznými úlohami a záväznými limitmi ustanovenými v dlhodobom a vykonávacom pláne rozvoja národného hospodárstva. Tieto úlohy rozpracujú národné výbory pre nimi riadené organizácie a pre národné výbory nižšieho stupňa. Pre vypracovanie návrhov rozpočtov miestnych a mestských národných výborov okresný národný výbor určí iba základné, jednoduché ukazovatele.

(3) Národné výbory zabezpečia, aby ich rozpočty sa prerokovali s občanmi.

§ 76**Predloženie a prerokovanie rozpočtu**

(1) Národné výbory predložia návrhy rozpočtu národnému výboru vyššieho stupňa. Krajské národné výbory predložia návrhy rozpočtov kraja vláde a príslušným ústredným orgánom. Krajské národné výbory na Slovensku predkladajú návrhy svojich rozpočtov aj Slovenskej národnej rade a jej orgánom.

(2) Návrhy rozpočtov jednotlivých kapitol prerokujú príslušné ústredné orgány; svoje stanovisko k nim oznámia radám krajských národných výborov, vláde (prípadne aj Slovenskej národnej rade), Ministerstvu financií a Štátnej plánovacej komisii. Návrhy rozpočtov krajských národných výborov na Slovensku prerokujú aj orgány Slovenskej národnej rady; Povereníctvo Slovenskej národnej rady pre financie vypracuje vlastný návrh rozpočtu jednotlivých krajov na Slovensku, ktorý po prerokovaní s orgánmi Slovenskej národnej rady predloží Ministerstvu financií.

(3) Celkový návrh rozpočtov národných výborov vypracuje Ministerstvo financií a prerokuje ho s krajskými národnými výbormi, Štátnou plánovacou komisiou, príslušnými ústrednými orgánmi a Poverenictvom Slovenskej národnej rady pre financie. Návrh rozpočtov národných výborov predloží minister financií vláde ako súčasť návrhu štátneho rozpočtu.

(4) Po schválení štátneho rozpočtu Národným zhromaždením vykonávajú národné výbory prípadné úpravy svojich rozpočtov a predložia ich na schválenie plénu národného výboru.

(5) Krajské národné výbory predložia Ministerstvu financií, Štátnej plánovacej komisii a príslušným ústredným orgánom prehľad o rozpise niektorých vybratých údajov svojich schválených rozpočtov v rozsahu ustanovenom Ministerstvom financií. Krajské národné výbory na Slovensku predložia tieto ukazovatele aj orgánom Slovenskej národnej rady. Národné výbory nižšieho stupňa predložia ukazovatele svojich schválených rozpočtov národnému výboru vyššieho stupňa v rozsahu ním určenom.

§ 77

Rozpočtové hospodárenie

(1) Všetky orgány národných výborov zodpovedajú podľa svojej pôsobnosti za hospodárne a efektívne plnenie rozpočtu a za jeho pravidelnú kontrolu.

(2) Národné výbory hospodária podľa svojich schválených rozpočtov vypracovaných v rozsahu určenom rozpočtovou skladbou. Vytvárajú si vo svojich rozpočtoch rezervu, a to v potrebnom a ekonomicky odôvodnenom rozsahu (rozpočtová rezerva).

(3) Národné výbory vykonávajú vo vlastnej právomoci potrebné zmeny rozpočtu, pokiaľ si rozhodnutie o zmene nevyhradil vyšší orgán.

§ 78

Prechodné výpomoci a úvery

(1) Národný výbor vyššieho stupňa môže poskytnúť z rozpočtu alebo z fondu rezerv a rozvoja (§ 79 a 80) prechodnú výpomoc národným výborom nižšieho stupňa. Krajským národným výborom môže poskytnúť prechodnú výpomoc Ministerstvo financií.

(2) Na zabezpečenie účelných a rentabilných potrieb nadplánového rozvoja hospodárstva, ktorý nemožno zabezpečiť z prostriedkov fondu rezerv a rozvoja, môže sa poskytnúť úver. Poskytnutý úver uhradí národný výbor zo svojich prostriedkov.

Hlava 2

Fond rezerv a rozvoja hospodárstva národných výborov

§ 79

(1) Národné výbory všetkých stupňov vytvárajú fond rezerv a rozvoja, zdrojmi ktorého sú:

- a) časť základného odvodu z hrubého dôchodku alebo zo zisku podriadených organizácií, o ktorú zvýšil príslušný národný výbor sumu základného odvodu ustanovenú mu vládou, prípadne národným výborom vyššieho stupňa;
- b) podiel na odvode z prírastku hrubého dôchodku alebo zisku hospodárskych organizácií riadených národnými výbormi vo výške ustanovenej v dlhodobom pláne vládou, prípadne národným výborom vyššieho stupňa;

- c) príjmy rozpočtových organizácií (vrátane nerozpočtovaných príjmov), odvody osobitných rozpočtových organizácií, odvody hospodárskych organizácií, v ktorých sa neuplatňuje hmotná zainteresovanosť na hrubom dôchodku alebo zisku, a daňové príjmy získané národnými výbormi nad objemy ustanovené v ročnom rozpočte a ponechané národným výborom podľa osobitných predpisov;
- d) úspory dosiahnuté zhospodárnením neinvestičných výdavkov rozpočtových organizácií ponechané národným výborom podľa osobitných predpisov;
- e) príspevky z fondu rezerv a rozvoja iného národného výboru, prípadne prostriedky poskytnuté ústredným orgánom pre fond rezerv a rozvoja;
- f) prijaté pokuty, ako aj úroky z pôžičiek a iné obdobné platby od podriadených podnikov a od národných výborov nižšieho stupňa;
- g) iné zdroje ustanovené osobitnými predpismi a zdroje ustanovené vládou alebo orgánom ňou splnomocneným.

(2) Zdroje fondu rezerv a rozvoja miestnych a mestských národných výborov tvoria celé prebytky hospodárenia.

(3) Okrem fondu rezerv a rozvoja vytvárajú krajské, prípadne okresné a mestské národné výbory aj fond odborovej výstavby (§ 51).

§ 80

(1) Prostriedky fondu rezerv a rozvoja používajú národné výbory na tieto účely:

- a) na poskytovanie účelových dotácií hospodárskym organizáciám riadeným národným výborom a na financovanie úloh technického rozvoja;
- b) na finančné krytie miestnych potrieb;
- c) na poskytovanie nenávratných príspevkov národným výborom a návratných pôžičiek do fondu rezerv a rozvoja iných národných výborov;
- d) na úhradu výdavkov spojených s uložením mimoriadnych úloh a na poskytovanie dotácií na výroby, výkony a služby;
- e) na mimoriadne odmeny funkcionárom a pracovníkom národných výborov a rozpočtových organizácií riadených národnými výbormi podľa osobitných predpisov;
- f) na financovanie zveľaďovacích akcií a na úhradu iných drobných a miestnych investícií, generálnych opráv a údržby;
- g) na financovanie spoluúčasti na niektorých podnikových investíciách.

(2) Na iné účely, najmä na zvyšovanie plánovaného mzdového fondu a plánovaných odmien funkcionárov národných výborov nemožno prostriedky fondu rezerv a rozvoja použiť. Prostriedky fondu rezerv a rozvoja nesmú sa použiť na zakrývanie nepriaznivých výsledkov hospodárenia hospodárskych organizácií riadených národnými výbormi, na oslabovanie ekonomických nástrojov riadenia (najmä na porušovanie vývoja mzdových proporcií) a na zmäkčovanie ich finančných plánov.

(3) Zostatky prostriedkov fondu rezerv a rozvoja i fondu odborovej výstavby sa koncom roka prevádzajú do nasledujúceho roka.

ŠIESTA ČASŤ SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Hlava 1

Rezervy

§ 81

(1) V smernici pre vypracovanie dlhodobého štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva sa ústredným orgánom môžu ustanoviť súčasne s ustanovením odvodov z hrubého dôchodku alebo zisku aj objemy finančných rezerv, ktoré ústredné orgány používajú na ekonomické vyrovnanie nepriaznivých hospodárskych dôsledkov zmien plánov a rozšírenie záväzných úloh a pre zabezpečovanie hospodárskej stability. Takto ustanovené objemy rezerv sa zvyšujú o sumu, o ktorú na návrh ústredného orgánu vláda ustanoví (§ 46 ods. 4) pre výrobné hospodárske jednotky vyššiu povinnosť odvodu z hrubého dôchodku alebo zo zisku, než s akou sa v smernici uvažovalo. Ministerstvo zahraničného obchodu používa finančné rezervy aj na vyrovnanie konjunkturálnych výkyvov cien a iných nepredvídaných porúch vo finančnom hospodárení podnikov zahraničného obchodu.

(2) Odborové riaditeľstvá, prípadne riadiace národné výbory môžu pri určení odvodov z hrubého dôchodku alebo zo zisku hospodárskych organizácií tvoriť rezervy. Tieto rezervy majú povahu centralizovaných zdrojov, prípadne rezervného fondu odborového riaditeľstva; na národných výboroch sú súčasťou fondu rezerv a rozvoja.

(3) Okrem rezerv uvedených v odsekoch 1 a 2 vytvárajú orgány hospodárskeho riadenia a socialistické organizácie pre zabezpečenie hospodárskej stability primerané hmotné, kapacitné alebo devízové rezervy a pod.

§ 82

(1) Právo disponovať ústrednými rezervami v štátnom pláne rozvoja národného hospodárstva, v štátnom rozpočte a v úverovom pláne má vláda, ktorá môže v určitom rozsahu poveriť dispozíciou predsedu Štátnej plánovacej komisie, ministra financií, predsedu Štátnej komisie pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky, generálneho riaditeľa Štátnej banky československej, ministra zahraničného obchodu, prípadne vedúcich iných ústredných orgánov alebo slovenských národných orgánov. Pritom vláda súčasne ustanoví pravidlá pre hospodárenie s týmito rezervami.

(2) Právo disponovať s rezervami v hospodárskych plánoch národných výborov a v hospodárskych plánoch socialistických organizácií má vždy vytvárajúci orgán alebo organizácia. Účelové rezervy môžu sa použiť len na určený účel.

(3) Rezervy (základných) mzdových fondov, ktoré si pri rozpise ročného plánu ponechali orgány a organizácie používajúce hmotnú zainteresovanosť na zisku, môžu sa použiť buď na dodatočný rozpis, alebo môžu sa viazať, napríklad na krytie prekročenia základného mzdového fondu. Dodatočným rozpisom rezervy základného mzdového fondu sa mení pôvodne rozpísaný plán podriadených organizácií.

(4) Pokiaľ by sa rozpúšťaním rezervy menili záväzné úlohy alebo záväzné limity plánu, treba postupovať podľa § 23.

Hlava 2

Vzťahy dodávateľov a odberateľov

§ 83

(1) Základom vzťahov medzi dodávateľmi a odberateľmi je voľný výber tuzemského dodávateľa a odberateľa a vzájomná dohoda o dodávkach. Dodávateľské organizácie nesmú obmedzovať odberateľov vo voľnom výbere dodávateľov rajonizáciou odbytu alebo inými podobnými formami.

(2) Základnou metódou zisťovania potrieb národného hospodárstva je prieskum a rozbor trhu vykonávaný dodávateľskými a odberateľskými organizáciami bez predbežného ohlasovania požiadaviek.

(3) Objednávacie (predkladacie) lehoty sú všeobecne záväzné iba pri výrobkoch, výroba a rozdelenie ktorých sú záväzne ustanovené štátnym plánom. Objednávacie lehoty pri ostatnej produkcii majú iba informatívny charakter. Výnimky z ustanovenia tohto odseku môže povoliť Štátna plánovacia komisia.

Hlava 3

Záujmové a účelové zmluvy a gescie

§ 84

(1) Organizácie môžu uzavierať záujmové a účelové zmluvy v prípadoch, v ktorých je účelné riešiť otázky spoločné viacerým výrobným hospodárskym jednotkám sústredením niektorých činností, napríklad vykonávanie výskumu a vývoja, odbytu, zásobovania alebo niektorých čiastkových činností s tým spojených, sústreďovanie drobných dovozov a ich rozdeľovanie, obhospodarovanie zásob vývozného tovaru, získavanie technicko-ekonomických informácií, združovanie prostriedkov na spoločnú výstavbu, rozdeľovanie dovezených výrobkov a pod. Nadriadené orgány nesmú uzavieranie týchto zmlúv nariaďovať.

(2) Účelom zmluvy je spravidla poverenie jednej zo zúčastnených organizácií výkonom danej činnosti za ostatné zúčastnené organizácie.

(3) V zmluve sa určí najmä: činnosť, ktorá je predmetom dohody, spôsob jej vykonávania, práva a povinnosti zúčastnených strán, úhrada nákladov spojených s výkonom dohodnutej činnosti a dôsledky, najmä majetkové pri porušení povinností vyplývajúcich zo zmluvy.

(4) Pre uzavieranie záujmových a účelových zmlúv sa nepoužijú ustanovenia § 153 ods. 2 a 3 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb.

§ 85

(1) Investori môžu podľa § 84 združovať svoje prostriedky na výstavbu a vybavenie objektov pre výrobu a rozvod pary, elektrickej energie, plynu, vody, ďalej na výstavbu objektov čistiarní odpadových vôd, skladového hospodárstva, komunikácií, správnych a administratívnych budov, školských, kultúrnych, telovýchovných, rekreačných, turistických, zdravotníckych a sociálnych zariadení a pod. V zmluve určia aj hlavného investora, podiely pri financovaní spoločnej výstavby, ako aj práva a povinnosti pri výstavbe, správe majetku a budúcej prevádzke spoločného zariadenia.

(2) Zdroje na financovanie spoločnej výstavby zabezpečujú vo svojom finančnom pláne jednotliví spoluinvestori vo výške a termínoch dohodnutých s hlavným investorom, a to:

- a) hospodárske organizácie a odborové riaditeľstvá v príslušných podnikových alebo odborových fondoch alebo v zdrojoch na nemenovitú výstavbu;
- b) rozpočtové organizácie vo svojom rozpočte; rozpočtové organizácie sa môžu dohodnúť, že prostriedky si nebudú medzi sebou prevádzať a že ich bude mať vo svojom pláne iba hlavný investor.

(3) Hlavný investor uvedie vo svojom pláne ako zdroj financovania aj prostriedky zabezpečované pre spoločnú výstavbu spoluinvestormi.

(4) Ak dôjde k zmluve o spoločnej výstavbe v priebehu roka, investori zabezpečia svoju podielovú účasť v pláne hlavného investora presunom podielu jednak z hmotného a jednak aj z finančného plánu investičnej výstavby v prospech hlavného investora.

Gescie

§ 86

V prípadoch, v ktorých sa objem určitej produkcie záväzne ukladá a rozdeľuje štátnym plánom, môže Štátna plánovacia komisia po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi poveriť výkonom činností s tým spojených (sústreďovanie, prerokúvanie a spracovanie podkladov, bilancovanie, príprava a prerokovanie návrhov rozdelenia, spojenia dodávateľsko-odberateľských vzťahov atď.) niektorý ústredný orgán, spravidla ten, v pôsobnosti ktorého sa prevažná časť produkcie vyrába.

§ 87

(1) V rámci plánu dovozu môže Štátna plánovacia komisia poveriť jednotlivé ústredné orgány rozdeľovaním záväzne plánom ustanovených dovozných kvót na tú produkciu, ktorá svojím charakterom spadá do odvetvia riadeného povereným ústredným orgánom, a to v tých prípadoch, v ktorých nie je účelné, aby už priamo v štátnom pláne boli dovozné kvóty rozdelené na odberateľské ústredné orgány.

(2) Dodávateľské ústredné orgány sú povinné zabezpečovať prípadné ďalšie doplnkové dovozy, ktoré vyplývajú z neočakávaných porúch v dodávkach tuzemskej výroby, zo svojich vlastných dovozných kvót, a to aj v tých prípadoch, v ktorých limit na bežný doplnkový dovoz odberateľskému ústrednému orgánu ustanovuje priamo štátny plán.

(3) Návrhy na konkrétnu štruktúru dovozu uskutočňovaného v rámci plánom ustanovených dovozných limitov sa predkladajú pred schválením na odborné posúdenie (expertízu) hlavnému výrobcovi v danom odbore, ktorý sa k návrhu vyjadruje z hľadiska technického a možnosti zameniteľnosti tuzemskou výrobou. Na základe posúdenia expertného vyjadrenia a návrhu odberateľského orgánu urobí konečné rozhodnutie o realizácii navrhovaného dovozu ten orgán, ktorý dovozný limit ustanovil.

(4) Nomenklatúru produkcie, na ktorú sa vzťahuje v prípade dovozu povinnosť predkladania na odbornú expertízu, ustanoví Štátna plánovacia komisia po dohode s príslušnými odvetvovými ústrednými orgánmi, ktoré súčasne určujú výrobné hospodárske jednotky (podniky) poverené vykonávaním odbornej dovoznej expertízy.

(5) Povinnosť predkladať návrhy dovozu na odbornú expertízu sa nevzťahuje na dovozy uskutočňované za devízy získané buď za prekročenie vývozných úloh, zakúpené za tuzemskú menu, alebo získané z devízových úverov v Obchodnej banke a ďalej na dovozy spotrebného tovaru uskutočňované organizáciami vnútorného obchodu. Organizácie vnútorného obchodu sú však povinné informovať v dostatočnom predstihu tuzemských výrobcov o zamýšľanom dovoze.

§ 88

(1) Na úseku plánu rozvoja vedy a techniky sa uplatňuje gescia v tých prípadoch, v ktorých vzniká nevyhnutná potreba koordinácie pri zabezpečovaní záväzných úloh štátneho plánu bádateľského výskumu a výskumných a vývojových prác. Výkonom gescie tohto druhu sa spravidla poverujú koordinačné a hlavné pracoviská výskumných a vývojových prác určené Štátnou komisiou pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky, prípadne hlavné pracoviská bádateľského výskumu určené Československou akadémiou vied.

(2) Potreba prípadnej ďalšej koordinácie bádateľských, výskumných a vývojových úloh, ktoré nie sú záväzne uložené štátnym plánom rozvoja vedy a techniky, sa riešia formou dobrovoľných záujmových a účelových zmlúv medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami, prípadne i zmluvami medzi Štátnou komisiou pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky a výrobnými hospodárskymi jednotkami v zmysle § 84 tejto vyhlášky. Touto koordináciou sa spravidla poverujú vedúce pracoviská vedeckotechnického rozvoja.

§ 89

Gescie možno uplatňovať v zásade len na úrovni ústredných orgánov.

Hlava 4**Účasť pracujúcich****§ 90**

Ústredné orgány, slovenské národné orgány, národné výbory, odborové riaditeľstvá a ďalšie štátne socialistické organizácie sú povinné vytvárať podmienky a zabezpečovať aktívnu účasť pracujúcich na riadení národného hospodárstva, najmä v spolupráci s Revolučným odborovým hnutím. Pritom vychádzajú predovšetkým z ustanovení Zákonníka práce, z uznesení IV. všeodborového sjazdu o závodných výboroch základných organizácií Revolučného odborového hnutia so zmenami a doplnkami vykonanými uznesením celoštátnej všeodborovej konferencie v máji 1965 a zo smerníc vydaných Ústrednou radou odborov.

§ 91

Hospodárske organizácie a národné výbory sa môžu priamo podieľať svojimi prostriedkami na investičnej výstavbe školských a zdravotníckych objektov a na vybavení škôl a zdravotníckych objektov zariadením a pomôckami. Pomoc školám, školským a zdravotníckym zariadeniam možno uskutočniť buď poskytnutím finančných prostriedkov z príslušných fondov, alebo priamym prevodom hmotných základných a obežných prostriedkov alebo pracovnou výpomocou. Tým nie sú dotknuté ich povinnosti podľa § 9 zákona č. 103/1951 Zb. o jednotnej preventívnej a liečebnej starostlivosti.

Hlava 5**Záverečné ustanovenia****§ 92**

(1) Výnimky z tejto vyhlášky môže povoliť vláda, ktorá tiež môže ustanoviť osobitný spôsob plánovitého riadenia pre niektoré odvetvia národného hospodárstva alebo odbory.

(2) Výnimky z ustanovení štvrtej časti môže povoliť Štátna plánovacia komisia po dohode s Ministerstvom financií.

(3) Pre organizácie a výrobné hospodárske jednotky, ktoré so súhlasom Štátnej plánovacej komisie vykonávajú experimenty za účelom ďalšieho zdokonaľovania plánovitého riadenia, môže na dobu vykonávania experimentu povoliť výnimky z tejto vyhlášky Štátna plánovacia komisia po dohode s Ministerstvom financií.

§ 93

Spôsob plánovania, financovania a prispôsobovania ekonomických nástrojov a hmotnej zainteresovanosti pre oblasť obrany a bezpečnosti upravujú osobitné predpisy.

§ 94

(1) Zrušuje sa:

1. vládna vyhláška č. 134/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o opatreniach na zvýšenie osobnej hmotnej zainteresovanosti pracujúcich;
2. vládna vyhláška č. 78/1960 Zb. o rozpočtovom poriadku národných výborov;
3. vyhláška č. 63/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o vlastných obežných prostriedkoch hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora;
4. § 16 ods. 2 vyhlášky vlády Československej socialistickej republiky a Ústrednej rady odborov č. 42/1964 Zb. o závodnom stravovaní;
5. pokyny Štátnej plánovacej komisie pre zavádzanie a vykonávanie gescií (č. 152 542/1959);
6. pokyny Štátnej plánovacej komisie upravujúce postup pri účelnom obmedzovaní dovozu surovín a materiálov (č. 121 401/64-SM/4);
7. zásady pre bilancovanie decentralizovane (podnikovo) plánovaných strojárskych výrobkov a výkonov publikované v metodických pokynoch Štátnej plánovacej komisie pre plán rozvoja národného hospodárstva ČSSR na rok 1962 (č. 173 050/1961-č. 5/3);
8. zásady pre zabezpečenie starostlivosti o hospodárnosť nárokov na dopravu vydané Štátnou plánovacou komisiou (č. 163 506/60-SM/13);
9. smernice Štátnej plánovacej komisie pre plánovanie a vykonávanie materiálno-technického zásobovania výskumných ústavov, vedeckých pracovísk vysokých škôl, vedeckých akadémií a výskumných a vývojových stredísk podnikov (č. 152 264/62-SM/4).

(2) Pre výrobné hospodárske jednotky a hospodárske organizácie s hmotnou zainteresovanosťou podľa tretej časti tejto vyhlášky neplatí:

1. vládna vyhláška č. 154/1960 Zb. o podnikových fondoch pracujúcich;
2. vyhláška č. 123/1960 Zb. o finančných zdrojoch niektorých hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora a o úhrade ich strát;
3. vyhláška č. 152/1960 Zb. o finančných zdrojoch hospodárskych organizácií riadených národnými výbormi a o úhrade ich strát;
4. vyhláška č. 78/1961 Zb. o zmene úpravy finančného hospodárenia niektorých hospodárskych organizácií a predpisy vydané na ich vykonanie.

§ 95

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1966.

inž. Černík v. r.

